

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
MERKEZ TEŞKİLATI İÇ HABERLEŞME
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Dosya No :85593407-155.07.15

Konu :... Ltd.Şti.

14338 / 31.07.2013

RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: a) 22.02.2013 tarih ve 3656 sayılı yazımız.

b) 11.03.2013 tarih ve 1764 sayılı yazınız.

İlgi (b)'de kayıtlı yazınızda, özetle, ilgide kayıtlı yazılar konusu ... Ltd. Şti. Firması ile yapılan uzlaşma görüşmesi neticesinde varılan **uzlaşma sonucunda belirlenen tutarın ödenmesine ilişkin şartların yükümlüsünce yerine getirilmediğinden ve bu süreçte Gümrük Uzlaşma Yönetmeliğinde değişiklik yapıldığından, uzlaşmanın vaki olup olmadığının ve amme alacağının takibinin hangi bedel üzerinden yapılacağı konusundaki** tereddüte ilişkin değerlendirmenin, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 inci maddesinin (o) bendi gereğince Genel Müdürlüğümüzce yapılmasının uygun ve yerinde olacağının düşünüldüğü ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak Hukuk Müşavirliğinin görüşü alınmış olup bu doğrultuda, **Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği** uyarınca uzlaşmanın vaki olduğu ve kesinliği hususları da dikkate alındığında, uzlaşılan miktar esas alınmak suretiyle ve genel usullere göre alacağın tahsil edilmesi gerekmektedir.

Hukuk Müşavirliği'nden alınan 23.07.2013 tarih ve 3459 sayılı yazı da ilişikte gönderilmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Remzi AKÇİN
Genel Müdür

EKLER:

EK.1. 1 adet yazı

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
MERKEZ TEŞKİLATI İÇ HABERLEŞME
Hukuk Müşavirliğinden

Sayı :11985113-45.02-1610

Konu :... Ltd. Şti.

GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi :28.06.2013 tarihli ve 12275 sayılı yazı.

İlgi yazınız ile; Orta Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü bağlantısı Mersin Gümrük Müdürlüğüne ... Limited Şirketi adına düzenlenen ek tahakkuk ve ceza kararı muhteviyatı alacaklara karşı söz konusu firma tarafından Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği

kapsamında yapılan uzlaşma başvurusu ile ilgili olarak 06.01.2012 tarihinde yapılan uzlaşma görüşmesi sonucunda uzlaşmanın vaki olmadığı ancak, Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin 6 ncı fıkrasına istinaden, ilgili firmaca Merkezi Uzlaşma Komisyonunun kararının kabul edildiği ve söz konusu alacaklara ilişkin olarak taksitlendirme talebinde bulunulduğu dolayısıyla anılan maddenin bahse konu fıkrasına göre uzlaşmanın vaki olmuş sayıldığı, bilahare kefilin kefillikten vazgeçtiği, söz konusu borcun ödenmediği belirtilerek tahsilata ilişkin işlemlerin, uzlaşmanın vaki olduğu kabul edilerek, genel esaslara göre, uzlaşılan tutar üzerinden yapılmasının gerekip gerekmediği hususunda Müşavirliğimiz görüşlerinin bildirilmesi istenilmektedir.

İşbu yazı konusu olay incelendiğinde;

- 06/01/2012 tarihinde ... Ltd. Şti. ile uzlaşma görüşmesinin yapıldığı ancak bu görüşme sonucunda uzlaşmanın vaki olmadığı, daha sonra anılan şirket tarafından, Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'nin 16 ncı maddesinin altıncı fıkrasına istinaden Komisyon kararının kabul edildiğinin bildirildiği, dolayısıyla dilekçe tarihi (10/01/2012) itibarıyla uzlaşmanın vaki olmuş sayıldığı,

- Söz konusu firmanın aynı tarihli dilekçe ile 6183 sayılı Kanun uyarınca taksitlendirme talebinde bulunması üzerine Mersin Gümrük Müdürlüğüne 18/01/2012 tarihli ve 4111 sayılı tebligattan sonuç alınamaması üzerine 25/07/2012 tarihli ve 76869 sayılı yazı ile eksik belgelerin tamamlanmasının istenildiği, bu tarihe kadar başkaca bir işlem tesis edilmediği,

- Mersin Gümrük Müdürlüğü'nün anılan yazısı üzerine ... Ltd. Şti. tarafından 03/09/2012 tarihli ve 88987 sayılı dilekçe ekinde çok zor durum belgesi ile kefilin kefillikten vazgeçme yazısının ibraz edilerek 2012 yılı 9 uncu ayı içerisinde 250.000-TL ödemeyi planladıklarının ve yeni bir kefil ile borç meblağı kadar malvarlığı sunacaklarının bildirildiği, bu esnada talep üzerine 10/08/2012 tarihli ve 4938 sayılı yazı ile, kefile ait evrakların iade edildiği,

- Diğer yandan borçlunun tecil ve taksitlendirme talebinin Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne intikali sonucunda anılan Genel Müdürlükçe, ibraz edilen tecil kefalet senedinin Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliği'ne uygun olmadığı bildirildiği, bu nedenle alınacak kefalet senedi eki tapu senedi muhteviyatı gayrimenkullere ilişkin olarak paraya çevrilmesi halinde alacağı karşılayıp karşılamayacağına yönelik değer tespiti yapılması, söz konusu mallar üzerinde haciz, ipotek bulunup bulunmadığının ilgili tapu müdürlükleri nezdinde araştırılarak tapu müdürlüklerine haciz tebliğinin yapılması ve bu işlemler sonucunda ilgili firma talebinin değerlendirilmesinin ve Yeminli Mali Müşavirlerce hazırlanan zor durum raporlarının esas alınmasının bildirildiği,

- Mersin Gümrük Müdürlüğü tarafından, tebligattan itibaren 7 gün içinde eksikliklerin giderilmemesi halinde 6183 sayılı Kanun çerçevesinde takip ve tahsile geçileceğine ilişkin yazının 06/12/2012 tarihinde söz konusu şirkete tebliğ edildiği,

dolayısıyla uzlaşmanın vaki olmuş sayıldığı tarihten bu yana iki yıla yakın zaman geçmesine rağmen alacağın tahsili yönünde işlem başlatılmadığı, bu süreçte Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'nde, 01/09/2012 tarihli ve 28398 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **Gümrük Uzlaşma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ile yapılan değişiklik sonucunda "Uzlaşılan tutarın belirtilen süre içinde ödenmemesi halinde uzlaşma vaki olmamış sayılacaktır" ibaresinin kaldırıldığı anlaşılmıştır.

Söz konusu maddenin birinci fıkrası halihazırda "1) Uzlaşma konusu yapılan alacaklar, uzlaşma gerçekleştiği takdirde, uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren (Ek ibare:RG-1/9/2012-28398) genel usullere göre bir ay içinde ödenir." şeklindedir.

Bu çerçevede, söz konusu olaya ilişkin tahsil işlemlerinin her ne kadar anılan mevzuat değişikliğinin yürürlük tarihinden önce başlatılması halinde "uzlaşmanın vaki olmamış sayılacağı" kuralından hareketle işlem tesis edilmesi düşünülebilirse de usul kurallarının derhal uygulanması ilkesi uyarınca, işlem tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre işlem tesis edilmesi gerektiği, dolayısıyla 24 üncü maddenin, 01/09/2012 tarihinden önce yürürlükte bulunan şeklinin işbu yazı tarihi itibarıyla söz konusu olaya uygulanamayacağı düşünülmektedir.

Bununla birlikte; 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun **244 üncü** maddesinin dördüncü fıkrasında;

"4. Gümrük uzlaşma komisyonlarının tutacakları uzlaşma tutanakları kesin olup gereği idarece derhal yerine getirilir. Yükümlü veya ceza muhatabı;üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açamaz ve hiçbir mercie şikâyetle bulunamaz."

hükmü,

Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'nin "Uzlaşmanın kesinliği" başlıklı 21 inci maddesinde de;

"(1) Uzlaşma vaki olduğu takdirde gümrük uzlaşma komisyonlarının düzenleyecekleri uzlaşma tutanakları kesin olup, gereği ilgili gümrük müdürlüğünce derhal yerine getirilir.

(2) Uzlaşma tutanağının ilgili gümrük idaresine intikali üzerine, tahakkuk ve tebliğ edilmiş olan gümrük vergileri ve/veya kesilen para cezaları uzlaşılan tutarlara göre düzeltilir.

(3) Üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit edilen hususlar dâhil olmak üzere, bu Yönetmelik kapsamında oluşturulan komisyonların tüm çalışmaları ve işlemleri hakkında yükümlü veya cezanın muhatabı ya da idare tarafından dava açılmaz, hiçbir mercie şikayet veya itirazda bulunulamaz, herhangi bir idari inceleme, araştırma ve soruşturmaya konu edilemez, geri verme ve kaldırma talebinde bulunulamaz. (Ek cümle:RG-1/9/2012-28398) Uzlaşılan alacakla ilgili olarak 5607 sayılı Kanuna göre daha sonra cezaya hükmedilmesi halinde Gümrük Yönetmeliğinin **579 uncu** maddesine göre işlem yapılır.

(4) Uzlaşma komisyonu çalışmaları gizlidir."

düzenlemesi yer almakta olup söz konusu maddelere göre uzlaşmaya varıldıktan sonra üzerinde uzlaşılan tutarlar kesinleşmekte ve bu tutarların zamanında ödenmemesi halinde uzlaşma geçersiz hale gelmemektedir.

Nitekim, uzlaşma tutanaklarının kesinliğini ve uzlaşma müessesesinin amacını ortaya koyması bakımından Danıştay Dokuzuncu Dairesinin, Gümrük Kanunu'nun yukarıda belirtilen hükmüne paralel hüküm içeren 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükmü ile ilgili 09/10/2003 tarihli ve E.2000/4207, K.2003/4771 sayılı kararında özetle;

"...uzlaşmanın vaki olması halinde mükellefin üzerinde anlaşılan vergi ve cezaya (bunlardan birisi üzerinde uzlaşılmış olsa dahi her ikisine) karşı dava açamayacağının hükme bağlandığı, bu maddeyle getirilen uzlaşma müessesesinin, vergilemeden dolayı yükümlü ile vergi idaresi arasında ortaya çıkan uyuşmazlıkların barışçıl yollarla taraflar arasında uzlaşma sağlanarak çözümlenmesini ifade ettiği, kanunun gerekçesinde uzlaşmadan beklenen amacın, vergi uyuşmazlıklarının süratle halli ve böylece mükelleflerin tereddütlerinin bir an önce giderilmesi suretiyle onların huzura kavuşmalarının sağlanması, mükellefle idare arasında vergi yönünden ortaya çıkan ihtilafların yine kendi aralarında görüşülerek çözüme bağlanması olduğu, kanunun amacı göz önünde tutulduğunda, vergi incelemesiyle tespit edilen matrah üzerinden tahakkuk eden vergi ve buna ilişkin olarak kesilen ceza üzerinden yapılan uzlaşmanın söz konusu matrah ile ilgili anlaşmazlığı tümüyle kesin olarak ortadan kaldıracağının kabulü gerektiği, uzlaşma ile yükümlünün salınan vergi ve kesilen ceza hakkında uyuşmazlık yaratmayacağı kabul edildiğine ve bu konuda açık kanun hükmü nedeniyle herhangi bir tereddüt bulunmadığına göre, uzlaşmada taraf olan idarenin de dönem vergisi üzerinde uzlaşıldıktan sonra aynı dönem hakkında inceleme yaparak matrah belirlenmesinin uzlaşma ile sağlanmak istenen amaca aykırı düşeceği, bu durumda, uzlaşma ile mükellef veya adına ceza kesilen için yasada öngörülen kesinlik şartı aynı zamanda işlemi tesis eden idare içinde geçerli olduğu.."

yönündeki idare mahkemesi kararını onadığını ve yerleşik yargısal içtihatların da bu yönde olduğunu belirtmek gerekmektedir.

Sonuç olarak; ilgi yazınıza konu olayda Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği uyarınca uzlaşmanın vaki olduğu ve kesinliği hususları dikkate alındığında, uzlaşılan miktar esas alınmak suretiyle ve genel usullere göre alacak miktarının hesaplanması ve tahsil edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

640 sayılı K.H.K.'nin 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen Hukuk Müşavirliği görüşü olarak bilgilerinize arz ederim.

S. Çiğdem ÇAMURDAN
I. Hukuk Müşaviri V.